GEORGE ANANIA

CORSARUL DE FIER

3

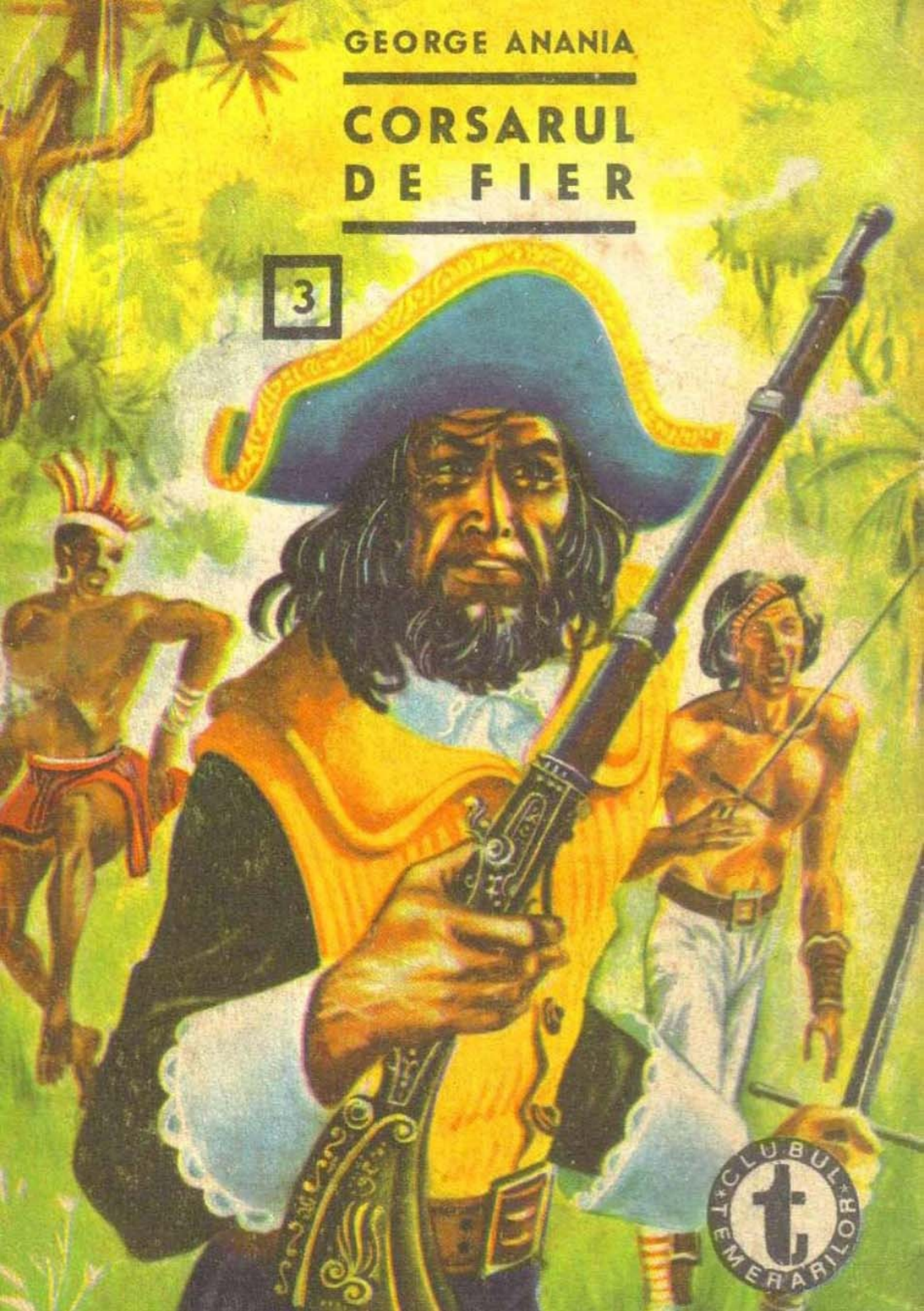

GEORGE ANANIA

CORSARUL DE FIER

CORSARUL DE FIER

CORSARUL DE FIER

CORSARUL DE FIER

CORSARUL DE FIER

CORSARUL DE FIER

CORSARUL DE FIER

II

EDITURA TINERETULUI

Coperta de ALBIN STĂNESCU

2. „CĂPRIOARA DE AUR”

Londra, 1577.

Pe cheiurile Tamisei coboară ceaţa, o ceaţă densă, cenuşie, de toamnă, deşi septembrie abia a început. Fluviul curge leneş, clipocind între taluzurile de piatră. Barcagiii se striga de departe, iar ecoul glasului lor ajunge pînă aici doar ca o părere. Undeva, la zenit, străluceşte pata galbenă a lunii, aidoma unui felinar gata să se stingă. Oraşul taciturn, istovit parcă de ani şi întîmplări, doarme greu, aiurînd în somn. Totul e ireal, mohorît şi în acelaşi timp straniu, ca un ţinut de poveste.

Trecătorii rari păşesc cu grijă, ca într-un cimitir plin de năluci, şi chiar există năluci pe aproape, ieşite din ziduri însîngerate, urcînd într-un convoi nesfîrşit scările cumplitului Turn al Londrei, închisoare şi eşafod de regi.

O, cîte scene înfricoşătoare ori hazlii, cîte chinuri şi cîtă nelinişte povestesc pietrele în astfel de ceasuri, cînd inima pămîntului se odihneşte între bătăile a două zile! Ce trudă uriaşă e îngropată în amintirile lor, peste care trece veşnic Istoria! Şi zidurile nu uită niciodată nimic, rămîn martori încremeniţi, dar teribili, ai vieţii noastre, iar pentru ele nu sînt ascunzişuri şi taine, şi nici minciună. Au să reziste vremii mult după noi, după fiecare din noi, şoptind în asemenea ceasuri, ca nişte vrăjitoare, cui vrea să asculte, toate bucuriile şi durerile oamenilor, secole în şir, pînă la isprăvitul lumii.

Astfel cugeta bărbatul sprijinit de un colţ al turnului, copleşit de veacurile închise în oraş şi în fluviu, întrebîndu-se care e partea de zbucium a fiecărui om la marele zbucium al lumii.

Orologiul bătu rar, adînc, miezul nopţii. Atunci bărbatul se desprinse de turn şi porni încet, gînditor, pe chei, ascultîndu-şi paşii. Dar, treptat, se mai trezi din vis şi-şi grăbi mersul, fără a înceta să simtă totuşi vraja atotcuprinzătoare a clipei acesteia ciudate. Apoi prinse să

cerceteze împrejurimile cu băgare de seamă, nesigur de el, ca şi cum prima dată ar fi ajuns în acele locuri.

Ba nu, şovăiala a fost doar de moment. Aici e un zid, cu o poartă dînd chiar spre fluviu. Aşa. Acum are să bată de trei ori şi iar de trei ori — un semnal. Poarta de fier a fost descuiată; ei, ce greu se deschide, numai de n-ar scîrţîi! A rămas cuminte. Ăsta e, desigur, noroc!

Cîţiva paşi pe aleea acoperită cu nisip şi iată, din umbra stejarilor uriaşi, foarte bătrîni, o siluetă albă...

— Francis! în sfîrşit! Credeam că nu mai vii!

O cuprinde în braţe, mîngîindu-i părul cu atingeri uşoare, parcă înfricoşat să n-o vatăme.

— Am venit, Mariane, am venit. Linişteşte-te!

— Vai, Francis, te ştiam singur, şi aici, pe chei, mişună tîlhari. Şi... ce văd, nici nu eşti înarmat! Dacă te atacau?

— Le-aş fi spus: „Mă aşteaptă cea mai frumoasă fată din Londra”. Şi mi-ar fi dat voie să trec nevătămat. Ce crezi?

— Francis!

Rămîn îmbrăţişaţi aşa, în picioare, prea fericiţi ca să se gîndească la altceva decît la dragostea lor.

— E minunat, Mariane!

— Ce?

— Nu ştiu. Tot. Viaţa. E minunat să ştii că undeva, oricît ar fi de departe, o inimă bate pentru tine. Asta te face întotdeauna mai bun.

— Dar tu nu eşti bun oricum, chiar fără mine? Ai făcut vreodată rău cuiva? De ce întorci capul?

— Nu... Eu... Ai să mă iubeşti toată viaţa, Mariane?

— Mereu întrebi asta. Să fii aşa neîncrezător?

Francis, n-am mai auzit nicăieri de o asemenea dragoste ca a noastră. Ţi-e teamă să nu te părăsesc, dar tu, iubitule, nici nu m-ai sărutat măcar...

— Cînd vei afla mai mult... Mi-e groază cum va fi viaţa! Singur din nou...

— Nu mi-ai răspuns!

— Nu pot, Mariane. Acum nu pot. Întîi e necesar să mă purific, să devin altul, altul. Tom zicea odinioară „să devii

om”. Mie mi-ar trebui şi o altă piele, curată.

— Ce tot spui? N-am înţeles nimic.

— Să nu înţelegi! Îţi povestesc eu tot, dar nu acum, Mariane. Altă dată. Nu-mi voi ierta nimic; doar că n-a sosit vremea.

— Va mai sosi oare, Francis? Ştii, tata s-a făcut rău cu mine, se poartă ciudat de cînd i-am spus că te iubesc...

— Cum ai zis?

— Nu striga! Mă sperii...

— De ce i-ai spus? Cînd i-ai spus?

— Azi-dimineaţă. Ai avut ceva cu el? Cînd ţi-a auzit numele, a pălit îngrozitor. Apoi a refuzat să mă vadă toată ziua. Vream chiar să te întreb — vă cunoaşteţi de mult?

— Da, ne cunoaştem, Mariane, nu trebuia să spui nimănui despre dragostea noastră. Te rugasem...

— De ce? Nu-i o ruşine că te iubesc. Doar acolo, la serbarea unde ne-am văzut prima dată, toţi nobilii te preţuiau. Crezi că n-am observat? Oameni ca tine sînt rari. Eu mă mîndresc cu asta.

— Da... Ai dreptate. Totuşi era mai bine... Sau poate aşa e mai bine.

— Nu-mi vorbi cu glasul acesta îngheţat, Francis! Mi-e frică!

— Mariane, se vede că mă urmăreşte un blestem. Trebuia să se întîmple totul... Ar fi fost prea frumos, prea multă fericire... Rămîi cu bine, Mariane!

Îşi desface braţele cu un efort şi pleacă, parcă ne-auzind chemările şi plînsul fetei. Deschide poarta încet, cu aceeaşi grijă să nu scîrţîie, apoi coboară pe chei, trecător singuratic, cu chipul imobil, de om fără gînduri. Şi atunci, în inima lui, care întîlnise temătoare puritatea, se prăbuşeau lumile de cleştar ale speranţei şi ale iubirii. Iar el şi-a dat seama că drumul ales în urmă cu zece ani nu cunoaşte întoarcere, ci doar o prăvălire adîncă, în ticăloşie. Că mai era şi altceva la mijloc, o rază de lumină pe care întrevăzînd-o a devenit nemuritor, e foarte puţin probabil că i-a trecut prin minte atunci.

Ajuns în port, se îndreptă agale spre corabia veche

unde locuia, dar zgomotul unor paşi străini venind din spatele său îl făcu să tresară. Nu, nu se-nşelase, un necunoscut îl urmărea de-a lungul cheiului. Vrea să-l jefuiască? Sau era vreun duşman? Duşmanii lui nu puteau ajunge pînă aici; cei mai mulţi zac pe fundul mării, iar ceilalţi sînt împrăştiaţi prin lume. Trebuia să fie cineva care a aflat că e singur şi în clipa asta nu poartă arme. Îl tentă ideea morţii, a unei morţi absurde, fără luptă, pentru că avea sufletul tare obosit. Dar omul acesta respingea moartea şi ca idee, nu era făcut pentru dînsa, astfel că moleşeala i se destrăma repede, şi şi puse în gînd să-i tragă hoţului o bătaie bună, după care să-l arunce în apă, ca pe un şobolan.

Surîse ca un copil la descoperirea unui joc nou şi se ascunse după o stivă de butoaie goale. Străinul, contrariat că nu-l mai aude, se opri de cealaltă parte a stivei. Drake îl vedea proiectat ca o umbră pe lucirea sîngerie a felinarelor unui vas. Apăru deodată lîngă dînsul, îi atinse umărul, îl aşteptă să se-ntoarcă, apoi îi trase o palmă ce răsună în noaptea tăcută ca un foc de pistol. Urmăritorul, luat prin surprindere, se clătină, se rezemă de butoaie şi le nărui pe toate la pămînt, după care ieşi de sub ele bătăios. Se înfipse în faţa căpitanului şi-i ripostă cu o palmă întru totul asemănătoare, trîntindu-l cît era de lung.

— Ce dracu vrei de la mine? întrebă Francis, uluit de acest tratament, fără să se ridice.

— Vreau să bem un păhărel şi să ne amintim de San Juan de Ulloa! răspunse străinul liniştit, întinzîndu-i mîna.

— Pe sfîntul al cărui nume-l port, am mai auzit undeva glasul ăsta. Nu eşti tu marangozul, secundul şi călugărul Tom?

— Aşa cum şi tu eşti căpitanul, piratul şi caracatiţa Drake.

— Maică Precistă! Te-am crezut pungaş.

— Pungaş e cine zice, matroz hodorogit!

— Eu, hodorogit? Velier naufragiat ce eşti!

— Mîncător de spanioli!

— Ajută-mă să mă scol, jivina spurcată! Mi-ai mutat

falca. Vino-ncoace, am ceva bun pentru tine.

Urcară pe corabie şi se adăpostiră într-o cabină, pătrunşi de umezeală şi plini de veselie.

— Stai, să te văd mai bine! zise Tom, trăgîndu-l la lumina felinarului. Te-ai schimbat niţel de la ultima noastră întîlnire!

— Am 37 de ani, băiete! Dar ia spune, unde te-ai vîrît atîta vreme? Mai să cred că, Doamne-fereşte, ai ajuns în fundul vreunei afurisite de mări.

În această vreme, căpitanul trase dintr-un colţ un butoiaş cu vin de Spania şi turnă în două cupe de argint.

— Pentru revedere! ciocni Black, închizînd ochii, satisfăcut de gustul minunat al licorii. Unde am fost, mă întrebi? M-am bălăcit pe lîngă coastele bătrînei Europe. Nu e o treabă pentru noi, Francis, care sîntem făcuţi să înfruntăm oceanul!

— Ce să-ţi fac, călugăre! Te-am căutat de nu ştiu cîte ori la plecarea în Indiile de Vest. Dacă ţi-a plăcut să te ascunzi?

— Ai fost din nou acolo?

— Cu două corăbii. Am pustiit Vera Cruz şi Nombre de Dios. Cînd aud spaniolii de mine, li se face părul măciucă.

— Ai spintecat, ai spintecat?

— Slavă Domnului, am făcut de toate.

— Atunci mai bine că nu m-ai găsit.

— Te-ai ascuns, într-adevăr?

— M-am ascuns. De ce să te mint? Am fugit de pe corabie la escala aceea, cînd aţi luat apă, pe urmă m-am întors în Anglia cu nişte francezi. Mi-a fost frică de tine. Dacă aşa sînt eu... Oricum, ce aveam să văd mai acătării? Cum daţi cep corăbiilor?

— Uneori şi asta merită văzut. Pe legea mea, se întîmplă să fie frumos de tot. Ce, ai uitat cum ne-au căsăpit la Ulloa?

— Asta e altceva, bătrîne! Atunci a fost bătaie, nu glumă, şi, ce să spun, te-ai descurcat grozav. Începusem să simt colţii rechinilor; nu mai credea nici dracu' să scăpăm din iadul ăla. Uite, aşa ceva ţi s-ar potrivi ţie de minune, nu

masacrele sclavilor, ori cine ştie ce asedii de oraşe nenorocite. A, să mă chemi la nişte bătălii pe mare, şi n-o s-aştept să zici de două ori. Ascultă aici, căpitane, am atîta încredere în tine, că zău aş înfrunta şi zece corăbii spaniole. Asta e treabă de bărbat. Cît despre cîştig, stăpîneşte-l sănătos! Se cheamă că e pradă de război, şi la pradă are dreptul oricine. Parcă neisprăviţii de spanioli nu taie şi spînzură pentru aurul ăsta? Să-i furi înseamnă să împlineşti dreptatea cerului!

Dulgherul spusese acestea într-o doară, la un pahar de vin, ca pe un vis la care se gîndea mult de cîţiva ani. Nu se aştepta să trezească o reacţie aşa puternică la Drake, care a sărit ca ars de pe scaun şi a început să măsoare cabina.

Îl urmărea cu privirea, încercînd să ghicească ce mai plănuieşte.

— Marangozule! a spus într-un tîrziu.

— Să avem iertare! Căpitan! De nu ştiu cîtă vreme conduc bărcuţe spre Olanda.

— Ei bine, căpitane, izbucni Francis în rîs, se vede că Dumnezeu însuşi te-a îndemnat să mă cauţi. Mi-a venit o idee mare, afurisit să fii! Mîine, de mîine chiar, încep să arunc bani potăilor de la curte şi încerc să pătrund la regină. Dacă-mi aprobă planul şi-mi dă ceva vase, sîntem nişte oameni făcuţi. Ţine minte! Şi ducă-se dracului Londra, cu ispitele ei cu tot! Ne-am înţeles? Tu rămîi cu mine, aici. S-ar putea să am nevoie de ajutorul tău. Hai să bem!

Regina Elisabeta a Angliei îl primi, într-adevăr, pe Drake, peste cîteva zile, după ce acesta făcuse uz de toate cunoştinţele aparţinînd înaltei societăţi şi împărţise bani în dreapta şi în stînga. Întrevederea avu loc într-o încăpere dosnică, de la marginea palatului, şi la ea asistară doar cîţiva demnitari.

După o aşteptare destul de lungă, suportată de pirat cu liniştea sa caracteristică, regina îşi făcu intrarea, aparent grăbită şi fără chef. Trecu repede peste ceremonialul prezentării, apoi se aşeză pe un jilţ împodobit cu armoriile regale.

— Despre ce este vorba, domnul meu? întrebă ea de

sus. Te rog să fii scurt, timpul nostru e măsurat.

Drake întîrzie o clipă cu răspunsul, cumpănind ce atitudine să ia în faţa acestei suverane plină de capricii şi geloasă totodată în alegerea prietenilor ei. Îşi dădu seama, cu instinctul său de om trecut prin multe, că e mai bine să vorbească deschis, cu atît mai mult cu cît regina ştia motivul vizitei sale, şi fraza rostită era doar o măsură de prevedere în eventualitatea unui sfîrşit furtunos al discuţiei.

— Dacă majestatea-voastră mi-a reţinut numele, începu el, şi dacă sarcinile copleşitoare ale unui stat ca al nostru n-au făcut-o, cum era totuşi firesc, să uite întîmplări mai vechi, desigur că-şi aminteşte numele acesta, deşi el i-a fost comunicat în treacăt acum mai bine de zece ani.

Scopul acestei introduceri lungi şi meşteşugite era să-i amintească eşecul din portul San Juan de Ulloa. Drake ţintise bine: pleoapele reginei se zbătură încet. Însă, cu o nedumerire perfect jucată, Elisabeta se strîmbă dispreţuitor, ripostînd imediat:

— Cred că n-ai venit aici să-mi propui şarade, domnule...

— Drake, majestate! Francis Drake. Am condus o corabie din flota regretatului vostru slujitor John Hawkins, neştearsă rămînă-i amintirea!

— Frumos ai mai condus-o, căpitane! izbucni augusta persoană, lăsînd la o parte prefăcătoria. Frumos v-aţi mai purtat cu toţii! Şi noi vă încredinţasem reputaţia noastră. Poporul englez aştepta. Ce s-a ales din toate astea?

— Majestate, zîmbi căpitanul abia ghicit, fiecare om de pe corăbiile noastre a fost un bun englez. Noi ştim tot aşa de bine ca şi majestatea voastră ce înseamnă iubirea de patrie şi ce-a aşteptat poporul de la noi. Ne-am făcut datoria!

— Cît se poate de prost, domnule! Sîntem uimită chiar că mai ai îndrăzneala să ne aminteşti o înfrîngere aşa ruşinoasă.

— Ei bine, majestate, replică Drake, ridicînd fruntea, se vede că la auzul vostru ştirile despre expediţia noastră au ajuns trunchiate. Doar astfel îmi explic cum n-aţi aflat că

spaniolii erau de zece ori mai numeroşi, că aveau cel puţin 20 de corăbii şi poate o mie de tunuri. John Hawkins a pierit ca un erou, făcîndu-şi datoria pînă-n ultima clipă. Cît despre meritele mele, cu toate că cele ce am de gînd să vă spun seamănă a laudă, trebuie totuşi să ştiţi că eu singur am reuşit să scot corabia din încercuire, să scufund trei vase inamice şi astfel să-i împiedic pe spanioli să ne urmărească. Mi se pare, majestate, că nu-i chiar atît de puţin.

— Şi acum, domnule? Acum ce vrei? întreabă nesigur Elisabeta. Crede-mă, nu te pot răsplăti.

— Cea mai bună răsplată pentru mine e să răzbun moartea vitejilor noştri marinari. Încredinţaţi-mi cîteva corăbii înarmate, un echipaj pe cinste şi îngăduinţa de a-i urmări pe spanioli.

— Uşor de zis, căpitane! Şi pe urmă să vii din nou să-mi povesteşti că ei erau mai mulţi. Nu-i aşa?

— Sînteţi regină şi stăpînă în Englitera, rosti piratul semeţ. Aveţi drept de viaţă şi de moarte asupra supuşilor voştri. Porunciţi, majestate, dacă vă voi aduce vestea înfrîngerii, să fiu spînzurat în piaţa publică, aidoma unui criminal.

— Bine, căpitane, bine; vedem că eşti îndîrjit, nu glumă. Hai să auzim poruncile dumitale!

Bătălia fusese cîştigată uşor, mult mai uşor decît se aşteptase Drake. Însufleţit de această primă victorie, el îşi expuse planul în amănunt. Era vorba de întreprinderea unei expediţii împotriva spaniolilor, pe ţărmul apusean al Americii de Sud. Francis intenţiona să treacă prin strîmtoarea descoperită de Magellan în extremitatea australă a noului continent, fără să fie remarcat, pe cît posibil, de viitoarele lui victime, iar o dată ajuns în Pacific să atace şi să prade din răsputeri.

Îndrăzneala sa plăcu reginei, care-i apreciase şi curajul dovedit la Ulloa.

— O singură întrebare, căpitane! De ce-ai întîrziat atîţia ani cu vizita aceasta a dumitale?

— Deoarece am învăţat multe de la vrăjmaşii noştri. Nu mă mai încumet să pornesc la drum fără să le ştiu

organizarea şi puterea de luptă. Pînă acum am colindat mările din vecinătatea Indiilor Occidentale, ca să-i cercetez cum se cuvine.

— Presupun că ai aflat şi ce mărfuri transportau în corăbiile lor.

— Majestate...

— Lasă, lasă, nu te mai preface. Adevărul e că noi înşine sîntem curioasă să ştim cum arată vinurile Indiilor. Am dori tare mult...

— Dorinţa voastră e a întregului regat! spuse repede Francis. Aşa şi trebuie, de vreme ce prin gura reginei vorbeşte poporul englez. Îmi slujesc plin de credinţă ţara, majestate! Veţi avea dovada la întoarcere.

— Da, la întoarcere! repetă Elisabeta, rostind parcă formula unui jurămînt. Mylords, se întoarse apoi către suita demnitarilor, veţi dispune alcătuirea imediată a unei flote de cinci corăbii, veţi alege echipajele cele mai bune şi căpitanii cei mai iscusiţi. Noi, regina Angliei, poruncim să fie puse toate sub comanda amiralului Francis Drake. Eşti mulţumit, amirale?

Fără îndoială că marile bucurii ne fac să uităm necazurile suferite. Animat de cele mai bune intenţii, parcă ignorînd despărţirea dureroasă de fata iubită, în urmă cu o săptămînă, Francis încercă din nou să dea de dînsa. Prin mijlocirea cîtorva servitori dinainte cumpăraţi, îi ceru permisiunea unei noi întrevederi şi, spre surprinderea lui, încă în cursul aceleiaşi zile, ea îi trimise răspunsul că-l aşteaptă. Poate în alte împrejurări, Drake ar fi suspectat această promptitudine, dar acum nu mai avea timp şi nici putere s-o facă. Petrecu după-amiaza cu Tom, plănuind tot felul de isprăvi pe care se jură să le înfăptuiască în noua expediţie, apoi, la ora zece, porni spre locuinţa Marianei.

Abia cînd la poarta dinspre fluviu găsi pe unul dintre valeţi, i se păru ciudată întreaga poveste, şi intenţionă chiar, o clipă, să se retragă; însă tot atunci i se făcu ruşine de slăbiciunea sa şi pătrunse în grădină, mai tîrziu şi în palat, nerăbdător să şi vadă iubita.

În camera de culcare a Marianei, pe Drake îl aştepta tatăl fetei.

— Căpitanul Doughty! exclamă proaspătul amiral, oprindu-se în prag.

— Da, domnule Drake! răspunse acesta şi îi ieşi în întîmpinare. Îmi pare rău pentru neplăcerea ce sînt nevoit să ţi-o produc. Dar nu puteam proceda altfel. Trebuie să lămurim cîteva lucruri.

Francis, în ciuda temperamentului său, era un om tare prevăzător, de aceea înflăcărarea dragostei nu-l împiedicase să-şi ascundă, de data asta, sub haină, un stilet marinăresc, şi nici să-şi atîrne o sabie la şold. Însă aerul liniştit al celui pe care nu credea să-l întîlnească îl făcu să evite mînerele armelor.

— Ia loc, fără teamă! Nu voi atenta la viaţa dumitale! îl asigură Doughty. Avem ceva mai important de făcut. Întîi ţin să-ţi comunic că, din nefericire, Mariane n-are nici o vină în tot ce se întîmplă acum. Eu ţi-am trimis vorbă să vii.

— Atunci, domnule Doughty, veţi fi atît de bun să mă ascultaţi! încercă Francis plin de nelinişte. Mariane...

— Să n-o mai amestecăm în discuţie! hotărî tatăl, rece. Un copil ca ea nu are ce căuta între bărbaţi, şi mai ales lîngă un bărbat ca dumneata.

— Dar nici nu mă cunoaşteţi! ripostă Drake întunecat. M-aţi văzut doar o singură dată.

— Am avut însă plăcerea să aud ce se spune despre isprăvile faimosului căpitan Drake. Îmi ajunge!

— Nu-i drept! Oamenii au păreri diferite. Sînt mulţi nobili...

— Trăiesc între nobili de prea mult timp ca să nu-mi fi pierdut orice încredere într-înşii, domnule. Te-au lăudat destul. Dai de bănuit.

— Eu o iubesc pe Mariane!

— Te înşeli, domnule. Mariane te iubeşte pe dumneata. Mai bine zis te iubea. Sper că mi-a ascultat dorinţa să te scoată din inimă. De altfel a şi plecat, încă acum trei zile, undeva, în nord. Asta o va ajuta să rămînă cuminte.

— A plecat?

— S-ar spune că regreţi sincer.

— Domnule căpitan, numai o clipă! Am să vă explic...

— Consideri util? Ce să-mi explici? Că mi-ai respectat fiica? Nici măcar nu-ţi pot mulţumi. A fost o manevră.

— Nu mă jigniţi. Vreau să vă cer mîna ei.

— Legătura nu mă onorează, domnule! La urma urmei nu eşti decît un pirat. Recunoaşte, meseria nu e dintre cele mai fericite.

— N-am fost dintotdeauna aşa şi nu voi fi mereu. Vreau...

— Acum eşti. Îmi ajunge. Dar să lăsăm, te rog, această discuţie particulară. Mi-e teama să vorbesc cu dumneata altfel decît oficial. Nu înţeleg cum poţi dormi liniştit.

— Domnule Doughty, nevoia şi umilinţa m-au adus aici. Ascultaţi-mă puţin, pentru Dumnezeu! O iubesc pe Mariane. E un prilej sa mă întorc printre oameni...

— Să te întorci? Mă faci să rîd, domnule! E caraghios. N-o să te mai întorci niciodată, nu poţi.

Eşecul explicaţiilor, mîndria rănită îl scoaseră din fire pe Drake. Privi printre gene la Doughty, cu un aer de tot mai evident dispreţ. Era ceva din superioritatea luptătorului care a trecut de nenumărate ori pe lîngă moarte, din siguranţa celui care a încercat viaţa în toate chipurile.

— Bine, domnule căpitan! zise în sfîrşit. M-aţi chemat, văd, doar ca să mă batjocoriţi. N-am să vă răspund; sînteţi tatăl Marianei şi pentru asta vă respect, chiar mai mult decît ar trebui. Rămîneţi cu bine!

— Stai puţin! Din păcate, răul pe care mi l-ai făcut nu se opreşte aici.

— Adică?

— Se aude că întreprinzi o călătorie în Marea Sudului[1]. Aşa e?

— Flecăreli.

— Oare? Atunci flecăreşte însăşi majestatea-sa regina.

— Căpitan Doughty, am impresia că vă jucaţi cu mine. Ce doriţi în fond?

[1] Marea Sudului, sau Marea Liniştită. Nume vechi dat de europeni Oceanului Pacific.

— Mai întîi, să aflu scopul precis al expediţiei.

După aceea să-ţi aduc ceva la cunoştinţă.

— Haide, pesemne că regina ştie de ce v-a destăinuit planul nostru. N-are rost să mă ascund. Aşa e, plec pe coasta apuseană a Indiilor. Cu ce scop? Doamne, sînteţi naiv! Ce scopuri poate avea bărbatul a cărui iubire v-a înjosit fiica? Jaful, căpitan Doughty! Nu e foarte limpede?

— Ba da, amiral Drake! Iar eu şi nava mea ţi-am fost puşi la dispoziţie pentru această călătorie. O clipă, n-am terminat! E foarte posibil să ai unele divergenţe cu mine, care nu-ţi accept o serie de păreri şi metode. Dar fac parte din flota de război a Angliei şi sînt nevoit să mă supun superiorilor mei. Un singur lucru să ştii: nu voi ataca niciodată decît corăbii înarmate şi nu voi ucide decît adversari pe măsura mea. Războiul, fie chiar mic de tot, aşa ca al nostru, îşi are legile lui. Pirateria nu ţine seamă de ele, de cavalerismul celor tari. De aceea socotesc pirateria drept laşitate şi nu mă voi asocia la săvîrşirea unor astfel de acţiuni.

*

În ziua de 15 noiembrie a aceluiaşi an, comandînd o flotă de cinci nave şi cîteva pinasse — mici vase auxiliare — cu un echipaj compus din 160 de marinari de elită, Drake, îmbarcat pe „Căprioara de aur” (100 de tone), porni din portul Plymouth în cea mai lungă şi mai însemnată călătorie a sa.

La o săptămînă după plecare, începu să-şi trimită secundul — Tom Black — pe corabia lui Doughty, cerîndu-i să-l supravegheze îndeaproape. Tom stătea cît e ziua de mare prin cabine, ţinea de urît timonierului, şi asista la manevrarea pînzelor. Apoi îşi dădu seama că Francis vrea să facă din el un spion. Atunci se duse întins la amiral şi-l provocă la o discuţie.

— Ia ascultă, intră el de-a dreptul în subiect, cît vrei să mai suport mascarada asta? În fond, tu mă sileşti să spionez, şi asta nu e de loc cinstit. Ce dracu', dacă nu-ţi

place căpitanul, trebuia să-l laşi la Londra.

— Nu te grăbi, prietene! răspunse Drake tacticos. Mai avem noi şi alte socoteli, nu e vorba numai de plăcere. Ia spune, el mă dispreţuieşte profund, aşa-i?

— De unde vrei să ştiu? Joc un rol mai mult decît ingrat, amirale! Toată flota rînjeşte la apariţia mea.

— Haide, ce tot vor nătărăii ăştia? Şi, la urma urmei, eu comand aici, nu? Îţi ordon să-l descoşi pe Doughty şi să-mi comunici părerile lui despre mine.

Tom plecă, necăjit şi mirat, pe cealaltă corabie. Se frămînta cum să-l iscodească pe căpitan, dar acesta îi uşura sarcina. De cum ajunse sus, un marinar îl înştiinţă pe Black că e aşteptat de comandant.

Doughty măsura cabina cu paşi mari. Abia răspunse la salut. Îşi pofti oaspetele să se aşeze, apoi se întoarse pe neaşteptate spre el şi-l întrebă:

— Ce crezi, amiralul e un viteaz?

— Cum adică? ceru Tom precizări.

— Mi s-a spus că erai alături de el pe corabia aceea scăpată ca prin minune din mîinile spaniolilor.

— Da. Sînt amintiri care-ţi rămîn toată viaţa. Nu s-a purtat ca un om, ci ca însuşi diavolul.

— Aş vrea să fiu la fel. Dumneata nu?

— Nu vom reuşi. Pentru asta îţi trebuie un talent înnăscut.

— Şi pentru crimă îţi trebuie un talent înnăscut.

— Crezi?

— Vorbesc de marii ucigaşi, care au la activ sute de victime. Poate că la ei, vocaţia de strateg şi navigator e subordonată vocaţiei de ticălos.

— Căpitane!

— Ia spune-mi, de pe insulele Capului Verde cu ce amintiri ai plecat?

— N-am avut vreme să culeg impresii...

— A, da, probabil excursia din pădure nu v-a lăsat decît imaginile peisajelor.

— Domnule căpitan, eu n-am fost atunci în pădure! replică dulgherul încet, privindu-i ochii.

L-a văzut că tresare şi se stăpîneşte cu un efort.

— Ai fost pe ţărm aşadar.

— Nici pe ţărm.

— În vreo barcă.

— Nici în barcă.

— Ce vrei să spui?

— Exact ce vrei şi dumneata să afli. Am refuzat să cobor de pe punte. Ca să nu particip la grozăvia aceea.

— Interesant.

— Nu-i aşa?

Tăcură amîndoi, la pîndă. Apoi Tom rupse tăcerea:

— Ştii cum a devenit Francis pirat? Din pricina cui?

— Nici nu-mi pasă! Crezi că mă interesează aşa-zisele lui frămîntări? Face pe victima ca să cîştige compătimirea femeilor. Ai înţeles? Şi, te rog, lasă indignarea! Omul ăsta „cinstit” nu ţi-a reproşat retragerea în acţiunile de la Capul Verde?

Marangozul, enervat de nepăsarea căpitanului, întîrzie cu răspunsul.

— A pus să fiu bătut, deşi mă aflam la bordul navei lui într-o călătorie de plăcere. Scutit de obligaţii.

— Nu oricine are norocul ăsta, şi totuşi să se lase bătut!...

— Îndeosebi căpitanii. Ei sînt nevoiţi să se supună oricum.

— Dacă o asemenea treabă le convine, supunerea e cu atît mai deplină.

— Desigur. Şi căpitanilor le convine. Altfel ar prefera să rămînă simpli matrozi.

— Ori simpli secunzi.

— Uneori e totuna.

Tom se ridică.

— Nu înţeleg ce vrei de la mine. M-ai chemat să discutăm ceva?

— Da. Ţin să ştiu părerea dumitale despre Drake. De ce-l urmezi peste tot?

— Nu e întotdeauna rău. Am copilărit împreună. Şi vreau mult, nespus de mult să văd lumea. Deocamdată,

singur nu pot.

— Totuşi plăteşti un preţ destul de mare.

— Cum adică?

— Amiralul te umileşte. Spuneai că odată a dat ordin să fii bătut. Acum faci pe iscoada.

— Amiralul îmi e prieten. Dumneata nu poţi înţelege. Iar pe iscoada fac pentru mine. Aş vrea să ştiu ce ai cu Francis. Te-a jignit cu ceva? N-aş crede. De obicei el ţinteşte mai sus.

— Rîzi, domnule glumeţ! Dar te vad eu mai tîrziu. De unde ştii că amiralul dumitale nu te va sili să şi ucizi? Cît crezi că se mulţumeşte cu rolul pasiv pe care-l joci?

— Pînă acum...

— Pînă acum te-a tolerat. Dar mîine, cine ştie? Ieri, la adunarea căpitanilor, ne-a adus la cunoştin ţă un nou plan. Vrea să intre în legătură cu maurii din Mogador. Ştii ce-i ăsta?

— Un orăşel african de pe coastă.

— Renumit prin piraţii cei mai cruzi şi mai îndrăzneţi.

— Ce tot spui acolo?

— Te-ai şi speriat? Atunci ascultă bine! Hai să fugim din flotă! Să ocolim, dacă te încîntă, pămîntul întreg, ca Magellan. Dar să nu mai rămînem cu Drake.

— Nu ţi-e ruşine de loc, căpitane Doughty? Credeam că majestatea-sa ştie să-şi aleagă prietenii. Cum, să părăseşti drapelul ţării pentru... La urma urmei, pentru ce?

— Ah, domnul e patriot! rosti Doughty sarcastic. Drapelul ţării! Parcă am fi la biserică. Hai, lasă copilăriile! Vino cu mine! Vreau să scap cu orice preţ de Drake, e omul lîngă care nu te simţi niciodată în siguranţă. Mi-e frică de el, pricepi? I-am jucat o festă la Londra şi i-am mărturisit totul, mi-am bătut joc, în speranţa că are să mă lase în plata Domnului. Dar n-a fost aşa, iar ofense ca cele aduse atunci nu se uită niciodată.

— Mda, acolo ai cam scrîntit-o! Păi, fugi, singur! De ce ai nevoie de mine?

— Dacă vii şi dumneata, Drake n-o să plece în urmărirea noastră. Te iubeşte prea mult ca să vrea să te

pedepsească. Vii?

— Nu, căpitane. Dintr-un singur motiv: Francis ar rămîne fără nimeni apropiat. Îţi închipui ce înseamnă asta?

— Sentimentalisme, secundule! strigă Doughty, simţind că a pierdut. Şi ce-am să mai rîd cînd ai să devii un ucigaş. Ce-o să se facă puritatea ta de călugăriţă?

Tom se ridică, cu obrajii arzînd la auzul jignirii. Făcu un singur pas pînă la uşă, dar căpitanul îi strigă, înainte să iasă:

— Cînd îţi vei da raportul, anunţă-l pe amiral că am de gînd să nu particip la atacul de mîine. Mă voi rătăci pe undeva şi voi veni abia la sfîrşit. Ai să ţii minte?

Tom părăsi cabina fără să-l mai învrednicească cu un răspuns. Începu să colinde puntea, frămîntat de gînduri contradictorii, însă fierbînd de indignare.

„Oare pentru ce se întîmplă totul astfel? De ce ne trebuie să jefuim şi să ucidem, cel mai adesea în folosul altora, cînd avem atîtea de făcut? Să luăm pămîntul acesta, de două ori mai mare decît ne închipuisem noi pînă la călătoria lui Columb. Ce cunoaştem dintr-însul?

Africii i-am cercetat numai ţărmurile — nimeni n-a pătruns încă în interior. Din Indiile Vestice nu avem date — doar cîteva răzleţe şi incomplete. Colindăm Atlanticul şi coastele europene; în oceanul celălalt sînt, fără îndoială, sumedenie de ţinuturi neghicite. Dar în sud? Ori la nord? N-ar putea Drake cu flota lui înarmată, deci nepăsătoare la ameninţarea oamenilor, să extindă aceste căutări? Costul unei astfel de expediţii n-ar fi plătit de zece ori prin valoarea descoperirilor?”

În vreme ce-l munceau astfel de gînduri, observă la orizont mai multe catarge, crescînd cu repeziciune. Erau partenerii lor de afaceri, maurii. Acum îşi explica de ce cu o zi în urmă flota nu mai înaintase de loc, şi două dintre pinasse plecaseră spre est încă înainte de căderea nopţii.

Curînd, vasele maurilor se distingeau bine şi Tom văzu pinassele remorcate la pupa unei corăbii.

Drake îl chemă la dînsul.

— Ei, cum se simte Doughty?

— Continuă să nu te înghită. I-ai făcut un rău cu adevărat ireparabil?

— Oh, prostul! Aş fi vrut să-l am prieten.

— Un singur om, din cîţi cunosc eu, îţi e prieten, dar şi pe el povestea asta îl costă scump. Ceilalţi ori te urăsc, ori rămîn pe poziţiile unor simpli aliaţi.

— Din pricina firii mele, cred. Sînt irascibil şi uneori crud.

— Cu noi te porţi bine. Pentru piraterie.

— Apropo! Ascultă, Black, mult mai ai de gînd să rămîi deoparte? Iată ce întăriri ne vin. Te poftesc să te apuci de treabă la cot cu noi. Ce dracu', eşti sau nu secundul meu?

— Despre ce e vorba, amirale?

— Atacăm un convoi de spanioli care se-ntorc spre casă.

— Înarmaţi?

— Uite, prietene, pînă azi te-am lăsat să-mi spui ce ţi-a trecut prin cap. Te socoteam încă persoană particulară. Acum eşti pe „Căprioara de Aur” într-o funcţie oficială, ordonată de însăşi majestatea-sa. Cred că m-ai înţeles bine!

— Da, am înţeles totul! răspunse Tom, amintindu-şi de prorocirea lui Doughty.

*

Au atacat a doua zi în zori. Peste noapte, maurii le dădură relaţii despre convoiul aşteptat— patru ori cinci corăbii, încărcate, după toate probabilităţile, cu aur, vinuri şi obiecte de podoabă, tot ce constituie îndeobşte prada favorită a corsarilor.

Drake şi-a împrăştiat vasele încă pe întuneric, ca să pîndească sosirea convoiului. Nu avură mult de aşteptat — o dată cu prima geană de lumină, o lovitură de tun dete semnalul adunării. S-au strîns, mauri şi englezi, cît putură mai repede. Străinii, bieţii de ei, încercau să scape cu fuga; dar cum să reuşeşti cînd atacatorii sînt de două ori mai mulţi şi vădit mai îndemînatici, înarmaţi pe deasupra cu

toate uneltele meseriei lor?

După ce s-au văzut înconjuraţi, înainte ca piraţii să-i abordeze, au cerşit îndurare; şi atunci Tom avu cutremurătoarea surpriză să constate că nu sînt spanioli. Vorbeau cea mai curată olandeză şi, după cîte şi-a dat el seama mai apoi, erau nişte simpli negustori ce-şi schimbaseră marfa în Indii.

— Opreşte, Francis, a strigat, nu vezi că ei...

Copastiile corăbiilor se ciocniră cu un trosnet şi cineva, poate însuşi amiralul, îi făcu vînt pe puntea celorlalţi. Era să cadă, împiedicîndu-se de matrozii care îngenuncheaseră. Avea la sine sabie şi pumnal, dar nu s-a hotărît să le tragă din teacă.

Măcelul începu fără grabă, ca o datorie plictisitoare, totuşi obligatorie. Au izbucnit blesteme şi horcăituri; agresorii, enervaţi de pasivitatea victimelor, deveniseră furioşi. Deodată, văzînd că implorările nu le ajută la nimic, olandezii trecură la atac, un atac puternic şi fără nici o şansă de izbîndă. Prins între două rînduri de arme agitate frenetic, Tom se învîrtea, ridicul şi fără rost, ca un şoarece în cursă. A scos sabia, tocmai la timp, căci din nou cel aflat în spate îl împinse peste adversari, gata-gata să-l înfigă în ascuţişul unei spade. A văzut-o fluturîndu-i prin faţa ochilor, ca însăşi aripa morţii, pe cînd o înjurătură grosolană şi o duhoare cumplita de alcool îl izbiră. Tresări. Era căpitanul pe a cărui corabie plină cu piei veniseră din Rio de la Hacha. L-a recunoscut şi dînsul.

— Cîini afurisiţi! strigă în englezeşte. Tocmai voi...

Nu mai apucă să termine. Sărind de undeva, din umbră, Drake îi spintecă faţa cu o lovitură grozavă, apoi îi străpunse pieptul de cîteva ori, mîrîind în neştire.

— Noi, căpitane. Uite, pentru lovituri! Uite, pentru culcuş! Uite, pentru mîncare! Nu lăsaţi suflet viu la bord, băieţi! strigă schimonosit ca un diavol.

Recomandarea era de prisos într-un echipaj plin de conştiinciozitate ca al său.

O împunsătură de spadă îi arse umărul secundului, apoi o alta pulpa piciorului drept. S-a întors ca muşcat de

şarpe, evitînd astfel o a treia lovitură, care-i ţintise gîtlejul. Cu un răcnet neomenesc de durere, de iritare, poate şi de frică, a încrucişat sabia cu negustorul străin.

L-a ţinut minte mereu — un bărbat înalt, chipeş, încă foarte tînăr; se duela ca un turbat, cu priviri aprinse de ură. Nu ştie cum şi cînd l-a ucis; dar a văzut că se prăvale la picioarele lui, cu ochii larg deschişi, întrebători şi uimiţi, parcă nevenindu-i să creadă că moare. S-a stins încet, fără zbateri, cu faţa spre cer. Poate încerca să caute soarele...

Era mai mult decît putea să-ndure Black, el care trecuse totuşi prin atîtea. Îi venea să îngenuncheze, ori să rîdă nebuneşte, ori să le crape capul ticăloşilor ce-i erau tovarăşi. Dar n-a făcut nimic din toate astea.

S-a dezmeticit abia într-un tîrziu, cînd piraţii cotrobăiau de mult prin încăperile navei, înjurînd de mama focului, că nu găsesc aproape nimic. Nici celelalte corăbii, englezeşti şi maure, nu făcuseră treabă rea. Apa în jur se întunecase de sînge şi cîţiva marinari, aruncaţi peste bord, se chinuiau să rămînă la suprafaţă, spre hazul piraţilor ce făceau prinsori care se va îneca mai întîi.

În clipa aceea a răsărit soarele, umplînd valurile cu lumină. Tom se simţi atît de netrebnic să se bucure încă de frumuseţea vieţii, încît s-a înapoiat împleticindu-se pe „Căprioara de Aur”. Dar abia întorsese spatele grozăviilor, cînd a zărit o pînză ce sfîşia orizontul şi-a fost cît pe-aci să urle de deznădejde; era Doughty, care fugise pînă atunci din flotă şi se întorcea; mai tîrziu a pretextat că nu auzise lovitura de tun şi rătăcise peste tot, căutîndu-i.

*

Prada a fost mult mai săracă decît îşi închipuiseră atacatorii, şi abia atunci îşi amintiră că bieţii olandezi le strigaseră asta tot timpul. Dar, cum trebuie să existe la fiecare necaz cîte un ţap ispăşitor, Drake îi învinui pe mauri că l-au tras pe sfoară. Maurii îi reproşară acelaşi lucru lui Drake şi mult n-a lipsit să se încaiere între dînşii. După o lungă tocmeală pe sărăcia adunată de la negustori, piraţii

străini îşi aleseră o corabie, cea mai mare şi mai arătoasă, o curăţiră de leşuri, apoi procedară cu toţii la scufundarea celorlalte nave. Se certară o vreme asupra metodelor celor mai spectaculoase, alegînd, în cele din urmă, două: spargerea bordajului şi incendierea.

În vreme ce marinarii se apucaseră de lucru, mai ciupind de ici, de colo tot soiul de obiecte ale morţilor, Drake îşi adună căpitanii să împartă cîştigul.

Pe masă, în mai multe grămezi rînduite cu grijă, luceau bani de toate mărimile, din aur şi argint, bijuterii sclipitoare ca oglinzile, cîteva săbii şi pumnale cu lamă fină, încă pline de sînge. Tom urmări curios comportarea celor cinci căpitani, cărora vederea prăzii le schimbase fizionomiile, dar care se stăpîneau cum puteau mai bine, ca să nu-l înfurie pe amiral. Pînă şi Doughty, lipsit de orice merite şi deci neaşteptînd nici o răsplată, cîntărea obiectele cu un ochi de expert, în vreme ce mîinile începură să-i tremure.

— Domnilor, zise Drake semeţ, sînt în general mulţumit de zelul dumneavoastră şi de felul în care aţi lucrat. Din păcate, neisprăviţii de mauri ne-au tras pe sfoară în ce priveşte foloasele acţiunii de azi, căci prada lor o întrece pe a noastră. Asta să ne slujească de lecţie. Nu trebuie să ne mai bizuim niciodată pe străini. Şi-acum să trecem la împărţeală.

Un freamăt scurt trecu printre căpitani, dornici cu toţii să cunoască sistemul de retribuire al amiralului— căci erau la prima lovitură piraterească.

— Cîştigul nostru este tot ce se vede aici. Foarte puţin, în comparaţie cu ce-ar fi trebuit să fie, dar n-aveţi grijă, ne scoatem noi paguba cît de curînd. Mai întîi, vom pune la o parte ceea ce se cade conducătorilor, mulţumită cărora am ajuns la această primă înavuţire. Domnilor! continuă Francis, ridicînd un admirabil colier de perle, pentru care mai că nu-l înjunghiase pe căpetenia maură. Acest obiect îl rezerv aceleia al cărei nume nu mi-e îngăduit să-l rostesc, dar care a finanţat călătoria noastră întru slava şi mărirea patriei, îl voi închide în sipetul din colţ şi facă Domnul ca sipetul să se umple pînă la gură şi cît mai repede. Drumul

nostru nu e lipsit de primejdii din partea oamenilor şi din partea mării. Dacă vreo furtună sau vreo escadră spaniolă va scufunda „Căprioara de Aur”, iar eu, ucis ori înecat, n-am să mai pot scoate cufărul acesta, vă conjur şi vă poruncesc s-o faceţi voi, oricare, chiar cu riscul să vă pierdeţi viaţa; şi să-l înmînaţi aceleia de care v-am vorbit. Aşa. Eu, în calitate de comandant al flotei, trebuie să iau de la domniile voastre, în afara cîştigului agonisit prin truda mea, cîte o zecime din prada fiecăruia, la alegere. Prefer restul de bijuterii, sau bani, după cum are să vă convină. Dumneavoastră vă rog să primiţi obiectele de pe corabia ce aţi atacat-o personal.

Dacă veţi dori să le schimbaţi (unii cu alţii), asta vă priveşte şi eu nu mă amestec. Echipajele şi-au primit plata prin butoaiele cu vin capturate. Puneţi mîna, căpitani, şi îndesaţi-vă buzunarele! Dumneata, Doughty, mai rămîi!

Tom avu două minute de distracţie copioasă, după care cei trei piraţi părăsiră cabina...

— Doughty, aud că te-ai rătăcit noaptea trecută şi lovitura mea de tun n-a ajuns pînă la corabia dumitale.

— Într-adevăr! răspunse fugarul cu o şiretenie ce nu şi-o putu ascunde. Eu...

— Acum aproape zece ani, cum organizasem o vînătoare de sclavi la Capul Verde, un marinar s-a ascuns ca să nu vină cu noi şi tot aşa întreba, naiv, cum de nu l-am găsit. Uite, Tom Black, care a fost de faţă la întîmplarea aceea, îţi poate da amănunte. Să-i spui, dragă Tom, cît de ieftin a scăpat matrozul! La căpitani, însă, laşitatea, fie ea întemeiată, se plăteşte cu mult mai scump.

— Dar îţi repet, interveni Doughty cu oarecare spaimă, n-am avut nici o intenţie să...

— Îmi vorbeai la plecare de nu ştiu ce cavalerism al celor tari. N-am uitat. Dar te-am văzut adineauri cu cîtă lăcomie priveai prada noastră şi mi-am dat seama că frazele dumitale despre cavalerism seamănă leit cu frazele demnitarilor despre patrie. Nici unul nu credeţi în ele cît negru sub unghie. Ascultă, căpitane, să nu mai faci pe cinstitul. Un singur om întreg există în toată flota şi acela

este prietenul meu Tom. Ai înţeles? Păzeşte-ţi pielea! Te crezusem, dacă nu viteaz, măcar drept. Începi să mă dezamăgeşti. Te poţi retrage.

Doughty ieşi fără o vorbă, bucuros că scăpase numai cu atît. Francis adună banii şi bijuteriile pe un colţ al mesei, apoi scoase de undeva o lădiţă straşnic ferecată în fier şi aramă, îi desfăcu nenumăratele încuietori şi deschise capacul.

— Vino şi vezi, Tom!

Pietrele preţioase, ca nişte ochi de jivine fantastice, aruncau scîntei din mijlocul grămezii de aur.

Monede, lingouri, brăţări, cu efigia Spaniei, smulse de conchistadori indienilor, de marinari conchistadorilor şi de pirat marinarilor.

— Un sfert din ce-i aici va fi al tău, Tom! Pentru că-mi eşti prieten. Nu te simţi jignit! N-am cum să mi arăt recunoştinţa, am prea puţin suflet. Dar o să-ţi prindă bine şi banii.

Cu gesturi atente, cu un fel de evlavie, strînse noua pradă, împreună cu bijuteriile şi aurul cedat de ceilalţi căpitani şi le dădu drumul printre degete, ascultînd zgomotul sec al ploii de metal. Mîinile îi erau încă pestriţe de sînge olandez.

— Viaţă!... şopti ca un vrăjit, zornăindu-şi comoara. Viaţă şi strălucire! Blestemat în vecii vecilor nebunul care a scornit banii! Pentru el nu mai avem linişte şi lumea s-a schimbat în iad. Cîinele!

Chipul amiralului se schimonosise de furie şi încîntare.

— Hai afară! zise Tom, parcă regretînd că a pătruns aşa adînc în intimităţile lui Francis. Sînt scufundate vasele. Nu vrei să asişti?

— Cum? tresări Drake, venind de tare departe. A, aşa e, corăbiile! Poetule! Ai dreptate, e şi asta o bucurie. Să mergem!

Piraţii terminaseră pregătirea spectacolului — şi nu erau regizori proşti. Trei dintre nave ardeau cu trosnituri puternice — torţe imense a căror lumină şi dogoare le

întreceau pe ale soarelui. Celelalte trei, găurite, se chinuiau să se scufunde. Ce spectacol!

Aplecate pe un bord, se învîrteau „ca un cîine care vrea să-şi prindă coada”, cum a scris cineva, repede, tot mai repede, şi apa creştea în cală cu fiece secundă— apoi, brusc, prova se înfipse în valuri, ca şi cum ar fi căutat nu ştiu ce acolo, sau ar fi încercat să-şi vadă, o clipă mai devreme, mormîntul; pupa se ridică, uşile cabinelor se deschiseră, ultima oară; butoaie şi frînghii se rostogoliră pe punte, greementul atîrna moale, ca nişte serpentine de carnaval— şi gata.

Imediat după aceea vasele nu mai existau.

— Ai văzut că nu-i de loc greu? zise Drake, punînd mîna pe umărul lui Tom. Felicitări! L-ai dat gata pe negustor ca un adevărat maestru. Nici nu ştiam că te baţi aşa de bine.

— Prietenia ne costă mult, Francis. Ştiai ca nu sînt spanioli?

— De bună seamă! Dar ce ţi-ai închipuit, că atacăm la întîmplare? Doar două surprize am avut: cînd Doughty a dat bir cu fugiţii şi cînd am pus mîna pe căpitanul ăla, dracul mai ştie cum îl chema. Oho, dar ce plăcere! Vezi, Tom, cum ne cad toţi în plasă?

Piraţii au făcut o escală în arhipelagul Capului Verde, pentru a-şi reîmprospăta provizia de apă. Amintirea ororilor comise aici nu se ştersese din mintea bieţilor negri, ce se retraseră îndată, la vederea flotei.

Popasul a fost scurt. Navele îşi reluară drumul pe ocean către America de Sud, ajungînd în 56 de zile lîngă gurile lui Rio de La Plata. Era prima dată cînd amiralul atingea un ţărm atît de depărtat; totuşi nu s-ar fi spus că încearcă o emoţie deosebită. Fără a da nici o atenţie oraşului Montevideo, trase o raită prin estuarul fluviului, privind cu atenţie apa leneşă a acestuia, de parcă ar fi căutat ceva. Dar nu, era numai curiozitate de stăpîn care şi inspectează noua locuinţă. Şi, într-adevăr, Drake a stăpînit aceste ţinuturi puţin umblate, aceste ţinuturi ale uriaşului

continent, în interiorul căruia nu ştia nimeni ce se ascunde şi unde strălucise legenda fabulosului El Dorado, ţara în care „templele sînt acoperite cu plăci de aur, unde toate uneltele, chiar şi cele mai grosolane, sînt de aur, unde piciorul calcă pe pietre preţioase”. Visuri îndrăzneţe ale unor aventurieri însetaţi de avere, ducîndu-i pe mulţi dintre ei, unii englezi, la pierderea capului, prevestind războaie şi pustiiri în pămînturile deocamdată învăluite în taină.

Piraţii continuară să coboare spre sud, de-a lungul coastei. Peste tot domnea pustietatea, rareori tulburată de vreun trib răzleţ, dornic să intre în legătură cu europenii, ori, dimpotrivă, dornic să scape de legăturile cu ei. Drake luă contact cu băştinaşii, făcînd schimburi cu ei. În această vreme corabia lui Doughty rămînea mereu în urmă, pentru zile întregi; revenea cîtva timp în mijlocul flotei, pe urmă, noaptea, se rătăcea iarăşi.

La 3 iunie, navele intrară în micul golf San Julian, la o zi depărtare de Puerto Deseado. Soarele apusese cînd cele patru corăbii — Doughty lipsea şi de data aceasta — pătrunseră, cu toate pînzele sus, în arcul golfului. Era destul de frig, deşi vecinătatea oceanului arunca pe uscat valuri de aer umed, ceva mai cald. Căpitanii, lipiţi de balustradă la prova, scrutau întunericul tot mai des, cernut din înalturi ca un văl de cenuşă.

— Ancora! se auzi strigătul puternic al timonierului „Căprioarei de Aur”.

Navele strînseră pînzele, se apropiară lin de uscat, cît le permitea adîncimea mării, apoi un zornăit de lanţuri şi plescăituri sonore vestiră că ancorele au fost aruncate. Amiralul debarcă pe mal, poruncind să se aşeze tabăra. Marinarii iuţi şi îndemînatici alergară după vreascuri şi scoaseră hălci de carne conservată, vrînd să încropească o mîncare caldă.

Însoţit de Tom şi de unul dintre căpitani, Drake se plimba tăcut, cu gîndurile lui. Dinspre ocean începură să vină valuri de ceaţă subţire, strecurîndu-se viclean printre dealuri, pe sub copacii rari. În curînd ele acoperiră pămîntul; le ajungeau celor trei pînă la piept, ca apele unei

mări fantomatice, în care ei înotau aidoma unor umbre, de parcă, murind, s-ar fi schimbat în strigoi.

Şi deodată, în aceeaşi viziune de coşmar, din ceaţă se desprinse silueta unei spînzurători putrezite, din al cărei ştreang rămăsese un simplu fuior de cînepă, inofensiv.

— Ce-i asta? întrebă Tom nedumerit.

— O urmă a trecerii lui Magellan! lămuri amiralul. Acum 59 de ani a iernat aici, înainte de a descoperi şi a străbate strîmtoarea ce-i poartă numele. Pesemne că undeva, pe lîngă noi, sînt şi resturi ale taberei.

— Dar spînzurătoarea?

— A pedepsit cîţiva răsculaţi. Mă mir că n-aţi auzit, sînt lucruri îndeobşte cunoscute.

— Ce mai om! exclamă admirativ căpitanul. Să-i spînzuri pe ai tăi! Cred că nu i-a fost de loc uşor.

Dar ştia să-şi facă datoria!

— Datoria? replică Francis. Fiecare dintre noi şi-o face.

— N-aş crede. Noi nu-i stîrpim pe răzvrătiţi şi trădători. Poate ne lipseşte curajul. Sau, cine ştie...

Drake făcu o mişcare violentă şi se depărtă imediat în direcţia focurilor.

— David, ordonă el primului marinar întîlnit, cînd vine Doughty să-l aduceţi aici neîntîrziat. Şi convocaţi un consiliu de război.

Nu peste mult timp se ivi şi corabia lui Doughty, care fu îmbarcat grabnic într-o pinassă şi adus la amiral. Drake, cu cei 40 de membri ai consiliului şedea în mijlocul cercului de focuri ce ardeau sub cazane. Lumina tremurătoare şi sîngerie îi estompase trăsăturile, încît nu-ţi dădeai seama la ce se gîndeşte.

— Stai jos, Doughty! Te-ai rătăcit iar pe undeva, dar să ştii că pentru ultima oară.

Tăcu o vreme. Piraţii îşi treceau din mînă în mînă clondire pline, veseli că simt uscatul sub picioare, curioşi să afle ce are de gînd amiralul. De jur împrejur, zidul ceţii se învălătucea greoi, parcă izolîndu-i de lumea exterioară. Doughty presimţi că se va întîmpla ceva rău.

— Adineauri, domnilor, lîngă spînzurătoarea ridicată de Fernao de Magalhaes, cineva a admirat cît simţ al datoriei avea portughezul, care, deşi i-a venit greu, a executat cîţiva răzvrătiţi de pe corăbiile sale. În admiraţia aceasta se ascundea însă şi un reproş adresat mie. Am hotărît să răspund — veţi vedea acum în ce fel — dar mai înainte aş dori să vă dau cîteva lămuriri. Sînt un om plin de slăbiciuni. Nu-mi place să-mi asupresc subordonaţii, socotind că e de ajuns cîtă asuprire aducem noi altora, cîte omoruri, cîte nedreptăţi comitem, mai ales împotriva celor lipsiţi de apărare.

De aceea n-am dat curs plîngerilor primite pînă acum la adresa căpitanului Doughty, care, după cîte mi s-a spus, intenţionează să părăsească flota, ba îşi mai îndeamnă şi echipajul la răzvrătire. Căpitanul a venit cu noi împotriva voinţei sale, iar între el şi mine există un conflict de ordin personal. Voi fi învinuit, sînt sigur, că am vrut să scap de un duşman, ori că, pur şi simplu, îl imit pe marele portughez[2] Puţin îmi pasă! Eu cer consiliului de război adunat aici să judece purtarea căpitanului Doughty, şi dacă îl va găsi vinovat, să-i hotărască o pedeapsă după legile Angliei.

Doughty avu impresia că totul e un vis urît, din care se va trezi îndată. Ceaţa, imaginile de infern ale taberei, răutatea şi compătimirea de pe chipurile celor din jur îl speriau. Nu era cu nimic mai bun decît ei, şi poate cu adevărat fusese laş, orbit de ura pentru Drake şi timorat de spaima faţă de el.

Procurorul improvizat îşi începu acuzarea, ce repeta în mare învinuirile aduse de amiral. Preşedinte al tribunalului fusese ales căpitanul care vorbea aşa elogios despre datorie. Acum, încîntat de funcţia sa, proceda foarte meticulos, ca un magistrat veritabil.

Trecură curînd la audierea martorilor. S-au găsit mai mulţi matrozi şi cîţiva ofiţeri care mărturisiră, sub prestare de jurămînt, că acuzatul i-a îndemnat să se revolte şi să

[2] Într-adevăr, la întoarcerea în Anglia, mulţi l-au acuzat că a avut motive personale sa-l judece pe Doughty, iar alţii au văzut în asta o simplă imitare a lui Magellan.

părăsească flota, promiţîndu-le o răsplată substanţială. Din nefericire, toate se întîmplaseră chiar aşa, încît exagerările, inevitabile la oameni atît de pătimaşi, nu reuşeau să altereze adevărul.

— Poate că şi Tom Black are de spus ceva! interveni la un moment dat judecătorul. După cîte ştim, a fost mult timp în preajma acuzatului.

Secundul se codi un timp să vorbească.

— Domnilor, începu el în sfîrşit, prietenia ce mă leagă de amiral mă va face, vrînd-nevrînd, să fiu părtinitor. De aceea nu voi vorbi despre căpitanul Doughty, ci despre noi. Am plecat pe oceane cu scopul de a-i ataca pe spanioli. Dar n-am făcut decît piraterie. Oare nu-i asta în paguba noastră? Abia ne dăm de gol, fără nici un cîştig mai însemnat.

— Şi ce propui, secundule? se auzi de undeva un glas nu prea binevoitor.

— Eu nu am dreptul să propun nimic. Dar, după părerea mea, lucrul cel mai bun, pînă vom ajunge în Marea Sudului, e să privim mai cu băgare de seama locurile pe unde trecem. Să întocmim hărţi cît mai bune. N-ar face decît să ne folosească la navigaţie.

— Asta i-ai propus şi lui Doughty cînd plănuia s-o şteargă? insinuă iar vocea, şi Tom îl recunoscu în întuneric pe David, matrozul cu care se încăierase odinioară pentru mîncarea sclavilor.

— Cine mîrîie acolo, la întuneric, ca o potaie? strigă amiralul mînios. Ieşi la lumină, domnule Gură-Spartă, să te vedem şi noi! Nu eşti tu pramatia care şi-a lovit comandantul acum cîţiva ani? Uite cum se duce flota de rîpă, fiindcă neisprăviţi ca tine mai au limba în gură, în loc să le-o fi bătut în cuie de catarg. Şi cu voi trebuie să duc eu pe oceane răspunderea încredinţată de regină, şacali afurisiţi. Hai, domnilor, isprăviţi judecata!

— În numele majestăţii sale regina Elisabeta a Engliterei! Judecînd conform cu legile patriei noastre, consiliul de război l-a găsit vinovat pe căpitanul Doughty, acuzat de trădare, şi îl osîndeşte la moarte prin tăierea

capului. Comandant Doughty, mai ai ceva de spus? Nu. Faptele sînt prea bine ştiute ca să mai găsească îndurare. De altfel nici nu cere să fie iertat.

Înaintea executării sentinţei, amiralul se retrage cu osînditul cîteva minute.

— Ştiu că prin asta îmi atrag oprobriul tuturor! îi spune Drake. Dar mi-ai vorbit de nişte legi ale războiului. Ele nu-i admit pe dezertori. Nu ţi-am purtat pică; doar mi-am îndeplinit datoria. Trebuia să refuzi plecarea cu noi încă de la Londra. Ar fi fost mai bine, şi, oricum, mai cinstit.

— Trebuia să refuzi să mă iei. Asta am aşteptat! mărturiseşte, acum împăcat cu soarta, Doughty. Pornirea fiicei mele aproape mă dezonorase. Să ştii că, în ciuda aparenţelor, nu prea erai apreciat. Ai un singur prieten, pe Tom. Să-l aperi mereu ca astă-seară.

— Îl voi duce întotdeauna pe puntea „Căprioarei de Aur”. Pentru mine, el e o amintire din tinereţe, cînd încercam să fiu şi eu drept şi întreg pînă la capăt. Numai că, şi voi n-aţi priceput asta, în vremea noastră nu se poate trăi aşa, dacă vrei să realizezi o faptă cît de cît mare. Poate mai tîrziu... Îmi dai ceva pentru Mariane?

— Mariane nu mai trăieşte. A căzut în valuri de pe o stîncă, puţin înainte să plecăm. Nu-ţi poţi închipui prin ce-am trecut lunile astea. Acuma e bine, n-am să mă mai chinui.

— A murit, va să zică...

— Îmi vine să cred că Tom avea dreptate. În fond nu eşti un om rău. Dar nu mai putem schimba nimic...

— Te învaţă viaţa cu de toate. Adio, Doughty!

Şi Francis se depărtează încet, gîrbovit, pe cînd călăul improvizat îşi fulgeră sabia, acolo, sub spînzurătoarea inofensivă a lui Magellan.

*

Furtuna s-a potolit ca prin farmec. Obosiţi, încă nevenindu-le să creadă, oamenii s-au adunat pe punte, unde se încurcă în straiurile şi sarturile rupte de vînt.

Soarele străluceşte deasupra lor, marea e albastră, mai să crezi că i-ai putea vedea fundul. O dungă sinilie de uscat pătează orizontul la răsărit, conturîndu-se ca o insulă.

Uraganul a ţinut 56 de zile, din clipa cînd piraţii au traversat Strîmtoarea Magellan. Flota lui Drake se reduse la o singură navă, a comandantului, căci două corăbii, prea şubrezite, fuseseră aprinse, una se înecase în strîmtoare, iar cea de-a patra, rătăcită în timpul vijeliei, luase drumul înapoi, spre casă.

Epuizaţi de lupta continuă cu marea, piraţii s-au trîntit pe punte, folosind acest prim repaus. Cîţiva rostogolesc din cală butoaie cu vin şi rachiu.

Amiralul şi secundul scrutează orizontul, ajutaţi de o lunetă.

— E într-adevăr o dungă de uscat acolo! exclamă Drake.

— Dar nu-i nici o insulă prin apropiere! protestează Tom. Toate hărţile spaniole arată că Indiile Occidentale se învecinează direct cu continentul din sud[3].

— Şi crezi că ceea ce avem în faţă ar reprezenta continentul? E totuşi o insulă, marea e liberă în jurul ei, cît vezi cu ochii. Să cercetăm. Ridicaţi pînzele! Cîte-au rămas...

Corabia porneşte înainte, spre est. Înfriguraţi, matrozii au uitat de oboseală. Se caţără pe catarge, se îmbulzesc la prova, se înşiră pe lîngă babord.

Uscatul defilează încet, mereu în stînga, deşi ei, sceptici, aşteaptă ca din oră în oră să se întoarcă spre sud, barîndu-le trecerea. Ceasurile se scurg unul după altul, fără a aduce însă nici o schimbare.

Se înnoptează, apoi se face ziuă.

— Ajunge! hotărăşte amiralul. Hărţile nu fac doi bani. Ia priviţi, dacă ar fi adevărate, noi am pluti acum pe uscat, în plin continent.

— Dar, Francis, e o mare descoperire! exclamă Tom. Şi într-o clipă ca asta rămîi nepăsător? Gîndeşte-te, ai dovada că Oceanul Atlantic se uneşte aici cu Marea Liniştită!

— N-avem dovada, prietene! ripostează amiralul.

[3] Este vorba de Antarctida.

Pentru aşa ceva ar fi nimerit să înconjurăm toată presupusa insulă. Dar noi avem alte scopuri. Sîntem piraţi; aici am ajuns printr-un accident. Să ne întoarcem, băieţi! Înapoi, către nord!

— Bine, dar nu dai nici măcar un nume acestui golf sau acestei strîmtori?

— Cum nu înţelegi? N-avem dreptul. Istoria va găsi alte pagini unde să ne aşeze pe noi.

E multă amărăciune în cuvintele lui Francis, şi o excesivă obiectivitate. A fost nedrept cu istoria. În secolul XIX, cînd s-a dovedit definitiv că Antarctida e distanţată cu 1000 km de America, această largă trecere dintre continentul austral şi insula Ţara de Foc a devenit Strîmtoarea Drake.

Războiul cu spaniolii, acel preludiu al adevăratului război de mai tîrziu, în care Invincibila Armada îşi va găsi o fulgerătoare înfrîngere, a început în portul Valparaiso, unde piraţii capturează o corabie încărcată cu vinuri de Chile şi lingouri de aur preţuite la 37000 de ducaţi, apoi jefuiesc oraşul părăsit de locuitori.

Mai importantă însă prin cîştigul dobîndit este acţiunea din Lima. Cînd „Căprioara de Aur” intră în Callao, portul capitalei peruviene, se înnopta de-a binelea. Piraţii ocoliseră digul cu pînzele strînse; doar săgeţile, cocoţate în vîrful catargelor, tremurau în bătaia brizei. Ancorate la chei, vreo 30 de corăbii spaniole se legănau leneş pe valurile firave.

Lui Tom i-a fost frică să nu se repete bătaia de la San Juan de Ulloa, mai ales că de data aceasta ei fiind singuri şi ceilalţi atît de numeroşi, şansele de salvare erau ca şi inexistente. Însă amiralul părea că ignoră primejdia. Şi, într-adevăr, spaniolii îi cunoşteau încă puţin, iar cum nimeni nu operase acolo înaintea „Căprioarei de Aur”, se credeau prea în siguranţă ca să se mai păzească de atacuri.

Englezii au aruncat ancora, fără a coborî însă nici unul, ci numai vorbeau tare, ca şi cum ar fi fost cu chef. Asta îi linişti şi mai mult pe duşmani, ştergîndu-le orice urmă de bănuială, dacă ea va fi existat. Pe urmă au stins felinarele şi

s-au pregătit, chipurile, de somn. Dar urechile le erau la pîndă. N-au trebuit să aştepte multă vreme. De pe un galion vecin, unde matrozii, beţi, cîntau şi se-njurau de-a valma, le-a venit deodată ecoul unor cuvinte mai mult decît îmbucurătoare.

— Din ce cotloane or scoate ai noştri atîta aur, cîrmaciule? întrebă cineva, rîzînd gros. N-o să-l termine într-o zi?

— Pe dracul! i se răspunse. Ţara asta e o mină fără fund. Păi socoteşte şi tu! Galionul plecat spre Panama, „Cagafuego”, e plin cu aur pînă-n copastie. Noi înghiţim metal de ăsta în fiecare zi, ca nişte balauri, pînă o să ne facem suma. Dar cei de dinaintea noastră? Dar cîţi or să vină pe urmă?

Aici, băiete, e altceva decît în bătrîna Europă, unde te zgîrceşti la fiecare bănuţ.

— Atît am vrut să ştiu! murmură amiralul. Ei, acum la culcare! Ne trezim înainte să se lumineze. Haideţi, o să avem o zi grea!

I-au ghicit cu toţii gîndul.

Atacul a început magistral; întîi ieşiră încetişor dintre nave, pe urmă coborîră la tunuri şi deschiseră focul toţi odată. După tactica mai veche a amiralului, au scufundat corăbiile din punctele de trecere, ca să împiedice urmărirea. Prăpădul a fost general, dar ce era de mirare în haosul portului a fost că piraţii, nepăsători la pericol, săriră pe vasele în flăcări, alunecînd peste cadavre, amestecîndu-se printre supravieţuitorii buimăciţi, jefuind pe neobservate sau cu forţa aurul pe care-l aruncau apoi în bărci. Bieţii spanioli încercau să riposteze; dar în cine sa tragă? „Căprioara de Aur” se pierduse în şirul galioanelor, cărora le găurea coastele pe rînd, ca într-un abator, cu cîte o singură lovitură bine ţintită. Iar după o asemenea ispravă, cînd puntea se clatină sub tine, cum să mai răspunzi tîlharilor? Toate puterile ţi se îndreaptă spre scăpare.

Harababura a durat cam o jumătate de ceas. Soarele începea să răsară cînd piraţii au ieşit, victorioşi, din Callao, îmbătaţi de succes. Singur Drake, calm, adulmeca vîntul:

— Miros de aur, băieţi! Ne luăm după „Cagafuego”!

Au ajuns din urmă galionul după o zi şi o noapte. Amiralul se purtă ca un gentilom desăvîrşit.

— Domnilor! strigă dînsul în cea mai corectă spaniolă. Priviţi la noi, vedeţi cîte tunuri vă ameninţă? Vrem să vă cerem încărcătura care vă stînjeneşte atîta, că abia înaintaţi. Cu viaţa domniilor voastre, pe legea mea, n-avem ce face. Chiar dacă v-o luăm, n-o să trăim mai mult. Hei, matrozi, coborîţi pînzele!

Matrozii se supuseră fără şovăire. Acum cele două nave pluteau una lîngă cealaltă, ca două bune prietene. Se alăturară încet, şi Drake, cu o suită de numai cîţiva marinari, trecu la spanioli.

— Vă scutesc de primirea ce mi se cuvine, eu fiind amiral, iar şeful vostru un simplu căpitan. Pun totul în seama vizitei mele inopinate. Să intrăm în subiect, fără alte formalităţi. Doresc să fac o inspecţie la bord.

— O singură întrebare, amirale! ceru comandantul. Anglia a declarat război ţării mele?

— A, nu, domnule! E o simplă despăgubire.

Spaniolii ne-au jefuit, pe mine şi pe un oarecare Hawkins, în portul San Juan de Ulloa. Azi vreau să mi acopăr paguba suferită atunci. Dar să mergem în cală. Nu vă supără soarele? Pe mine, da— Amirale, strigă rîzînd timonierul, nava noastră n-ar trebui să se cheme „Cagafuego” („Scuipă Foc”), ci „Cagaplata” („Scuipă Bani”), iar a voastră ar trebui să se cheme „Cagafuego”.

Drake gustă mult gluma aceasta, amintindu-şi-o de cîteva ori în timpul celor şase zile cît a durat calcularea prăzii! Spaniolii transportaseră pietre preţioase, 13 lăzi cu monede de argint, 26 de butoaie cu argint nemarcat, 80 de pfunzi de aur. În fiece seară, căpitanul era invitatul piraţilor la cină, după care Francis pălăvrăgea cu el pe punte pînă tîrziu, lăudîndu-i neîncetat conversaţia.

S-au despărţit în cele mai bune relaţii, cu multe semne de prietenie şi cu salve de salut trase din toate tunurile, lăsîndu-l pe sărmanul „Cagafuego” să-şi ducă ruşinea mai departe, spre Panama.

Mai tîrziu, după alte cîteva atacuri, Drake află că o flotă spaniolă se îndreaptă prin Strîmtoarea Magellan, către ţărmurile vestice ale Americii, cu intenţia expresă de a-l nimici. Atunci hotărăşte să se retragă în mod onorabil.

O escală la San Francisco, pentru repararea vasului, îl pune în legătură cu un trib de indieni care-i copleşesc pe piraţi cu bunăvoinţa lor, umplîndu-i de daruri. Amiralul profită de împrejurare şi, după un ceremonial improvizat, anexează întreg teritoriul la regatul Angliei şi îi dă numele de „Noul Albion”. Ca semn al trecerii pe acolo, ridică pe ţărm un stîlp de care prinse o plăcuţă de aramă, gravată cu numele majestăţii sale, data supunerii „de bună voie” a băştinaşilor — şi mai jos fixă o monedă cu chipul reginei şi-şi sapă numele.

Apoi „Căprioara de Aur” traversă Oceanul Pacific, străbătu Oceanul Indian şi, ocolind Capul Bunei Speranţe, ajunse, la 3 noiembrie 1580, după o absenţă de trei ani fără cîteva zile, în portul Plymouth.

Compatrioţii i-au primit foarte rece pe cei dintîi englezi care înconjuraseră lumea. Pe vremea aceea, ţara lor se afla încă, cel puţin în mod oficial, în relaţii bune cu Spania, iar acţiunile „Căprioarei de Aur” erau socotite aproape unanim drept criminale.

Pe Tom nu l-a impresionat prea tare ostilitatea aceasta, căci îşi văzuse visul cu ochii — înconjuraseră lumea, călcînd pe urmele lui Magellan, şi ajunseseră teferi înapoi, ceea ce portughezului nu i-a mai reuşit. Dar amiralul rămase surprins de purtarea englezilor. Întîi aşteptă în port, cîteva zile, vreun semn de la regină. Apoi, văzînd că sînt daţi uitării, îl trimise pe secund la palat, să ducă vestea întoarcerii. Cei de acolo mai că nu l-au zvîrlit afară pe Black.

— Bine, dacă nu ne vor. Numai ferească sfîntul să nu-i vrem nici noi! zise amiralul. Să vezi ce-o să ne mai caute regina! Ai doar puţină răbdare!

Aşa că au virat ancora şi au ieşit din portul Londrei, ca nişte străini, neluaţi în seamă de nimeni. Nu prea semăna asta cu primirea ce şi-o închipuiseră pe drum; dar îi puteau

mulţumi lui Dumnezeu că n-au păţit-o mai rău, că pînă şi Columb, cît era el de preţuit, tot a făcut închisoare.

Drake vîrî „Căprioara de Aur” într-un portuleţ obscur, Deptford, apoi îşi trimise oamenii pe la casele lor, intenţionînd să nu mai plece în nici o cursă pînă nu-şi va lămuri situaţia cu maimarii Engliterei. Tom Black se folosi de prilej ca să dea o raită prin Tavistok, unde Jane îl credea înecat de mult. Aproape uitase ce mai însemna cuvîntul „acasă”, şi cînd s-a aşezat să cineze, alături de soţie şi copii, i-au dat lacrimile.

Partea lui de pradă a fost mică, fiindcă nu luase decît o zecime din ce-i oferea Drake, dar suficientă ca să asigure existenţa familiei pînă la bătrîneţe, şi asta mai ales în urma jefuirii unei corăbii cu mirodenii, care pe atunci erau mai scumpe decît diamantele.

Firea omului e însă ciudată şi plină de porniri ascunse; numai aşa şi-a explicat de ce, după o lună de stat cu ai lui, a început să-l chinuie dorul mării, şi n-a trecut mult, că a plecat iar, la Deptford, să-l caute pe amiral. Îi bătea inima încă de departe la gîndul că o să revadă corăbioara lor, aşa de greu încercată, care ocolise tot pămîntul, trecînd prin atîtea şi atîtea bătălii. De cîte ori au suferit şi s-au bucurat şi s-au temut cu toţii pe puntea ei lustruită de paşi, de cîte ori a vrut el s-o părăsească, dar s-a întors la ea ca la o iubită, mîndrindu-se şi blestemîndu-şi slăbiciunea!

Acum se afla în marginea radei, mică şi pricăjită, fără pic de strălucire, deşi închidea în pîntecele ei nepreţuite comori din toate colţurile lumii. Tot astfel, a cugetat Tom, sînt şi unii oameni, ai zice şterşi; neluaţi în seamă, poate urîţi, ori şi caraghioşi uneori, care te fac să rîzi întîlnindu-i, sau ridici din umeri; numai că în ei, în sufletul lor, încape toată omenirea, şi strălucesc frumuseţi de curcubeie, iar daca ai norocul să-i cunoşti îndeaproape, te sperii de atîta bunătate şi înţelegere.

A urcat pe corabie, unde Francis, singur, ca un erou de poveste, îşi păzea avuţiile.

— Bine-ai venit! îi spuse uşurat amiralul. Ştiam eu că te-ntorci, bătrîne! Mi s-a urît al dracului singur cuc în

cabină. Hai să stăm la taifas. A, să ai grijă, tunurile sînt încărcate. Nu te fîţîi prea mult pe lîngă ele. Ce vrei, trebuie să fim prevăzători!

A adus un butoiaş întreg cu un minunat vin de Chile şi au încins o beţie straşnică pînă la ziuă, cu amintiri şi regrete, ca doi moşnegi.

Viaţa era destul de plictisitoare, iar vecinătatea scumpeturilor din cală le dădea senzaţia că stau lîngă un morman de pulbere, gata să sară în aer din moment în moment. Amiralul a coborît şi el pe uscat, unde a lipsit vreo două luni, după ce i-a dat lui Tom nava în grijă, punîndu-l să jure că nu va primi pe nimeni la bord, în afară, bineînţeles, de regină. I-a povestit la întoarcere că s-a plimbat pe urmele Marianei, cu inima sîngerînd acum şi din pricina uciderii lui Doughty.

Era martie cînd s-a întors.

În orăşel înfloreau caişii.

— Acum 15 ani, îşi aminti el stînd pe dunetă, cu ochii pierduţi în larg, acum 15 ani, cînd ne-am întîlnit amîndoi, pomii erau în floare, ca şi azi. Cît aş vrea să am vîrsta de-atunci! Trăia şi tata...

— Ai alege din nou pirateria? întrebă Tom.

— Nu ştiu. E o cale mai uşoară şi mai repede de îmbogăţire. Eram grăbit să fac avere; viaţa nu aşteaptă. Şi acum?

Trase lung din pipă — luase obiceiul acesta al indienilor — şi surîse cu amărăciune.

— Mă întreb cum o fi soarta noastră! făcu Tom dus pe gînduri. De ce noi, care am luat atîtea vieţi, şi-am adus atîtea necazuri, ne bucurăm de tihnă şi lumina soarelui?

— Oamenilor le lipseşte ceva. Altminteri, banii ar trebui să-i facă fericiţi. Nu-nţeleg de ce comorile mele nu mi-au schimbat viaţa în nici un fel. N-am procese de conştiinţă, ştii că nu sîntem mai răi decît alţii, decît cei are poruncesc crimele. Ei nu se trezesc niciodată din somn, speriaţi de şirul nălucirilor? I-aş spune toate astea reginei. Ştii ce greu îmi e sufletul, bătrîne? Dracu' s-o ia de treabă!

Oricum, abia aştept să-i pun în braţe majestăţii-sale toate amintirile din cală.

Nici nu terminase bine, cînd o caleaşcă, grozav de frumoasă, înconjurată de zeci de nobili şi slujitori, opri pe chei. Dintr-însa coborî însăşi Elisabeta.

— E tocmai bine! se bucură Francis. Hai, Tom, să ne întîmpinăm suverana!

Secundul se dezmetici abia mai tîrziu, în cabina amiralului, alături de augusta persoană şi de înalţii demnitari.

— Ai să ne ierţi, tocmai spunea dînsa, că am întîrziat atît.

— O, majestate, ce înseamnă cinci luni faţă de treburile complicate ale statului nostru! răspunse Francis galant. Îmi pare foarte bine că nu m-aţi uitat! şi ridică icnind cufărul uriaş în care strînsese comorile reginei.

— Oameni ca dumneata nu se uită! îl întrerupse dînsa, cu o lucire repede în ochi. Şi nici servicii ca ale dumitale. Să nu te superi că am părut neglijentă pînă azi, dar ştii cum e politica. Spania nu te iartă. Curînd însă îţi vei redobîndi strălucirea cuvenită, căci războiul cu vecinii noştri e pe cale de a izbucni. Patria şi poporul îţi vor încredinţa noi misiuni de răspundere. Dar se zice că ai înconjurat pămîntul. Să fie adevărat?

Drake zîmbi sarcastic, observînd că regina nu-şi mai ia privirile de la cufăr.

— Calomnii, majestate! Dar să lăsăm asta. Aş vrea să vă ofer o mică, foarte mică mulţumire pentru încrederea acordată!

Deschise fulgerător capacul, şi o cascadă, o grindină de sclipiri inundă cabina.

— Hao! făcu majestatea-sa, pierzîndu-şi stăpînirea de sine. Cîtă osteneală ţi-ai dat pentru Anglia!

Răscoli uimită, lacomă, încîntată ca orice femeie, grămezile de bijuterii, uitînd că reginele se stăpînesc în public. Coliere, inele şi brăţări, cercei şi pandantive, cununi, şi broşe, şi catarame le prinse pe rînd la rochie, de braţe şi în par, contemplîndu-se în minunate oglinzi de aur, dintr-un

aur masiv, straniu, cu nuanţe roşii şi verzi, aur al piramidelor aztece, al indienilor din Chile, Venezuela şi Peru, aur care ucisese mii de oameni pînă să ajungă la aceste degete delicate, tremură toare de emoţie şi plăcere.

— Îmi plac bărbaţii ca dumneata! murmură suverana copleşită. Piratul meu de fier!

— Îmbătrînesc, majestate! Îmbătrînesc...

— Oh, nu arăţi de loc, dragul meu!

Regina se îmbujoră, în vreme ce-şi măsura amiralul din cap pînă-n picioare. Francis îşi aminti fulgerător că ea şi-a răsplătit şi altfel supuşii, că vestitul Raleigh fusese favoritul ei în vreme ce căuta fabulosul El Dorado, pînă cînd eşecul l-a făcut să piardă şi graţiile suveranei şi capul. Scoase tacticos pipa, o umplu cu tutun şi slobozi un nor de fum, făcînd toată suita să tuşească şi să blesteme în şoaptă.

— Nu aşa, majestate! protestă cu prefăcută umilinţă. Nu mai pot să dorm, tot felul de stafii îmi tulbură somnul. Ce să fie la mijloc? Anglia începe să se prefacă în imperiu. I-am văzut pe vitejii noştri soldaţi luptînd eroic cu sălbaticii de la Capul Verde şi cu spaniolii în Indii. Acţiunile noastre pe oceane au fost răsplătite cu vîrf şi-ndesat. Dar de ce nu sîntem mulţumiţi pe cît ar trebui?

— Pentru că vă trebuie o răsplată oficială! declară Elisabeta cu un ton ce nu putea fi contrazis.

— A fost o plăcere, o adevărată plăcere pentru noi! ripostă Drake. Nu m-a costat nici un sacrificiu.

Pentru umilul vostru servitor, amiralul Francis Drake...

— Opreşte-te, domnul meu! Ai greşit. Voiai, pesemne, să spui *cavalerul* Francis Drake.

Francis simţi că o undă de furie îi cutremură sufletul, ca atunci cînd îi auzea pe lorzi vorbind despre patrie. O undă de furie şi amărăciune. Şi nu putea să răspundă.

Proaspătul cavaler se înclină pînă la pămînt, şi atunci, Tom ar fi fost gata să jure, o lacrimă îi căzu pe podea, lucind o singură clipă la fel de tare ca diamantele; dar el, îngrozit parcă, puse repede piciorul deasupra.

Citiţi
următorul număr
al seriei
povestirea lui
LEONIDA NEAMŢU
intitulată

ACOLO UNDE VÂNTUL ROSTOGOLEŞTE NORII

ACOLO UNDE VÂNTUL ROSTOGOLEŞTE NORII

ACOLO UNDE VÂNTUL ROSTOGOLEŞTE NORII

ACOLO UNDE VÂNTUL ROSTOGOLEŞTE NORII

ACOLO UNDE VÂNTUL ROSTOGOLEŞTE NORII

VOR APARE
ÎN
CLUBUL
TEMERARILOR

ROMULUS BĂRBULESCU

SIMBAMUENNI

SIMBAMUENNI

SIMBAMUENNI

SIMBAMUENNI

SIMBAMUENNI

SIMBAMUENNI

SIMBAMUENNI

EDITURA TINERETULUI

DAN GR. MIHĂESCU

PREVESTIREA CĂLUGĂRULUI CHESARION

PREVESTIREA CĂLUGĂRULUI CHESARION

PREVESTIREA CĂLUGĂRULUI CHESARION

PREVESTIREA CĂLUGĂRULUI CHESARION

PREVESTIREA CĂLUGĂRULUI CHESARION

EDITURA TINERETULUI

Redactor responsabil: TUDOR POPESCU
Tehnoredactor: GABRIELA TĂNASE

Dat la cules 07.05.l966. Bun de tipar 23.06.1966. Apărut 1966. Comanda nr. *7512. Tiraj 60 140. Hîrtie semivelină sul de* 63 g/m2, *700x1000/32. Coli editoriale 1,91. Coli de Tipar* 2. *A.T. 17 777. C.Z. pentru bibliotecile mici 8 R – 93*

Tiparul executat sub comanda nr. 60 289 la
Combinatul Poligrafic „Casa Scînteii" - Piaţa
Scînteii nr. 1 - Bucureşti
Republica Socialistă România

EDITURA TINERETULUI

Lei 1.50